

DIGITALISERING, DER LØFTER SAMFUNDET

DEN FÆLLESOFFENTLIGE
DIGITALISERINGSSTRATEGI
2022-2025

REGERINGEN
KL
DANSKE REGIONER

INDHOLD

SAMMEN OM EN DIGITAL FREMTID	5
VISION 1: EN SAMMENHÆNGENDE OG BRUGERVENLIG DIGITAL OFFENTLIG SEKTOR FOR ALLE	9
VISION 2: DIGITALISERING TIL AT AFHJÆLPE MANGLEN PÅ ARBEJDSKRAFT	17
VISION 3: ET DIGITALT BIDRAG TIL DEN GRØNNE OMSTILLING	23
VISION 4: ET STÆRKT FUNDAMENT FOR DEN DIGITALE UDVIKLING.....	29

SAMMEN OM EN DIGITAL FREMTID

Danmark har siden årtusindeskiftet gennemgået en digital omstilling af den offentlige service. Fælles løsninger som borger.dk, Virk.dk, sundhed.dk, Digital Post, NemID og nu MitID gør hverdagen nemmere for borgere og virksomheder, hjælper myndighederne med at yde en god offentlig service og danner et solidt grundlag for fremtidens digitale udvikling.

Udviklingen har været drevet af høje politiske ambitioner og en stor lokal indsats i kommunerne og regionerne samt på tværs af sektorområder, hvor både borgere og de offentlige medarbejdere har vist sig parate til den digitale omstilling. Ambitionen har hele vejen været at gøre det lettere at være borger og drive virksomhed i Danmark. I dag opretter vi enkelt nye virksomheder på nettet, skriver vores børn op til daginstitutioner, tjekker svar på blodprøver, læser vores elektroniske post og foretager sikre betalinger fra sofaen.

Vi er kommet langt, men vi har fortsat brug for digitale redskaber og et stærkt digitalt fundament til at klare fremtidens udfordringer.

For Danmark står midt i en global klimakrise, som påvirker vores hverdag. Samtidig oplever vi en massiv mangel på arbejdskraft i både den offentlige og private sektor. Det er udfordringer, som hverken kender til statslige, kommunale eller regionale grænser. Og det er udfordringer af en sådan størrelse, at ingen kan løse dem alene.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025 er det regeringens, KL's og Danske Regioners vision, at digitalisering skal være en central del af svaret på de store samfundsudfordringer, som Danmark står over for.

Data og ny teknologi skal være redskaber i kampen mod manglen på arbejdskraft, bidrage til den grønne omstilling af det danske samfund og understøtte udviklingen og opretholdelsen af velfærdssamfundet, herunder i vores sundhedsvæsen. Det indebærer blandt andet, at vi anvender data og ny teknologi til at optimere brugen af energi og ressourcer, skabe nye arbejdsgange samt sikre, at medarbejderne i vores velfærdssamfund kan bruge deres tid på at levere kernevelværd.

Måden vi bruger data og ny teknologi på skal være ansvarlig og tage udgangspunkt i vores stærke samfundsværdier. Derudover skal vi have fokus på åbenhed og gennemsigtighed, så vi kan fastholde den høje grad af tillid, der er karakteriserende for det danske samfund. Derfor skal den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025 også adressere de udfordringer, der kan følge med et digitalt samfund. For digitalisering kan gøre os mere sårbare – både som samfund som følge af for eksempel cybertruslen og som enkeltpersoner, hvor nogle borgere kan finde digitalisering og anvendelsen af de digitale

løsninger vanskelig. Derfor skal vi fortsat indrette den offentlige service, så alle uanset digitale kompetencer har lige adgang til velfærdssamfundet, ligesom vi skal sikre et digitalt fundament, der står mål med nye digitale trusler.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2022-2025 tager afsæt i fem langsigtede pejlemærker, der skal sætte retning for den fortsatte digitalisering af den offentlige sektor og fungere som rettesnor for de indsatser, der igangsættes i strategiperioden.

PEJLEMÆRKER FOR OFFENTLIG DIGITALISERING

1. DIGITALISERING ER ET MIDDEL, IKKE ET MÅL I SIG SELV

Data og ny teknologi skal bruges aktivt til at løse samfundets store udfordringer, herunder afhjælpe manglen på arbejdskraft, understøtte den grønne omstilling, forbedre den offentlige service og skabe grobund for innovation.

2. ALLE SKAL MED

Alle skal kunne være en del af det digitale samfund, og der skal være hjælp og alternativer til de borgere, der er udfordrede af digitaliseringen.

3. SAMMENHÆNG, GENNEMSIGTIGHED OG TILLID I CENTRUM

Borgere og virksomheder skal opleve en sammenhængende og tillidsvækkende offentlig sektor, hvor man har adgang til og overblik over sine data.

4. EN ANSVARLIG DIGITAL UDVIKLING

Der skal skabes klare juridiske og etiske rammer for ansvarlig anvendelse af data og ny teknologi, så udviklingen af digitale løsninger er innovativ og samtidig sker på en måde, der værner om borgernes tillid og retssikkerhed.

5. FÆLLES OM DE DIGITALE FUNDAMENTER

Fremtidens digitale løsninger skal så vidt muligt udvikles med udgangspunkt i genbrug af data, fælles arkitektur og standarder, så digitale løsninger kan tale sammen på tværs og sikre borgere og virksomheder en sammenhængende service.

Pejlemærkerne udmønter sig på tværs af fire overordnede visioner for den fælles-offentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025, som uddybes i fire kapitler.

Under hver af visionerne sætter strategien konkrete initiativer i gang. Initiativerne tager afsæt i pejlemærkerne og markerer de næste

centrale skridt mod indfrielsen af regeringens, KL's og Danske Regioners fælles visioner. Med de 28 initiativer tager vi hul på næste kapitel i Danmarks digitale udvikling – til gavn for den enkelte borger, medarbejder, virksomhed og til gavn for samfundet som helhed.

VISION 1: EN SAMMENHÆNGENDE
OG BRUGERVENLIG DIGITAL OFFENTLIG
SEKTOR FOR ALLE

VISION 2: DIGITALISERING TIL AT
AFHJÆLPE MANGLEN PÅ ARBEJDSKRAFT

VISION 3: ET DIGITALT BIDRAG TIL
DEN GRØNNE OMSTILLING

VISION 4: ET STÆRKT FUNDAMENT
FOR DEN DIGITALE UDVIKLING

VISION 1:

EN SAMMEN- HÆNGENDE OG BRUGERVENLIG DIGITAL OFFENTLIG SEKTOR FOR ALLE

Borgere og virksomheder skal opleve, at de modtager en sammenhængende offentlig service og hjælp, der tager udgangspunkt i deres behov – uanset niveauet af digitale kompetencer.

Digitale løsninger er i dag en hjørnesteen i borgernes og virksomheders møde med det offentlige. Borgere og virksomheder skal derfor opleve at møde én samlet offentlig sektor. Kvaliteten, sammenhængen og brugervenligheden i den digitale service til borgere og virksomheder skal derfor forbedres.

Digitale løsninger skal gøre hverdagen lettere for den enkelte, og borgere skal opleve, at de tilbydes en service og hjælp, der tager udgangspunkt i deres konkrete situation og behov. Offentligt ansatte skal derfor have adgang til de informationer og værktøjer, der er nødvendige for at kunne betjene borgere og virksomheder med udgangspunkt i deres konkrete situation.

Det kan i dag være svært at have løbende kontakt med det offentlige – særligt når kontakten går på tværs af flere forskellige myndigheder. Det kan gælde for den ældre borger, der lider af en kronisk sygdom, eller den udsatte unge med behov for pædagogisk støtte og hjælp i psykiatrien. Mere sammenhængende forløb kræver, at data i højere grad anvendes på tværs af myndigheder som led i konkrete sags- eller behandlingsforløb.

Staten, kommunerne og regionerne vil derfor samarbejde om at udveksle data mere effektivt, så myndigheder bedst muligt kan tilrettelægge indsatser og behandlingsforløb, som

understøtter hinanden. Det skal som et første skridt bidrage til konkrete løsninger for udsatte børn og unge.

På sundhedsområdet vil staten, kommunerne og regionerne fortsætte samarbejdet om den digitale omstilling af sundhedsvæsenet. Som et led heri forlænges Strategi for digital sundhed 'Ét sikkert og sammenhængende sundhedsnetværk for alle' til og med 2024 med en række konkrete indsatser, der gennem bedre brug af data og digitale løsninger skal understøtte mere sammenhæng og nærhed i sundhedsvæsenet.

Det er en afgørende forudsætning for en mere dataunderstøttet og sammenhængende offentlig service, at borgere og virksomheder har tillid til myndigheders håndtering af data. Deling og anvendelse af data skal derfor altid ske med borgernes og virksomheders tillid og retssikkerhed i centrum.

For at styrke retssikkerheden og gennemsigtigheden i den offentlige sektor skal borgere nemt kunne få overblik over, afgive og tilbagekalde samtykker til, at data deles og anvendes. Et vigtigt element i det arbejde er en ambitiøs indsats, der sikrer nye og bedre måder til digitalt at håndtere samtykke på tværs af myndigheder og sektorer. Det skal bidrage til en bedre, mere koordineret og mere gennemsigtig offentlig service.

CASE

Bedre datadeling i indsatser for udsatte børn og unge

I et samarbejde mellem Aalborg kommune og Region Nordjylland har man lavet en pilotafprøvning af bedre datadeling på tværs af myndigheder. Demonstrationsløsningen fokuserede på indsatser for udsatte børn og unge og brugte den fælleskommunale rammearkitektur til at dele data på tværs af social- og sundhedsområdet. Løsningen medførte blandt andet, at medarbejderne kunne spare tid på administrative processer og i stedet fokusere på kontakt med borgeren. Borgerne oplevede, at den foreslåede løsning gav dem et bedre overblik over aftaler og kontaktpersoner. Samtidig kunne medarbejderne nemt få opdateret viden om, hvad borgeren modtager af indsatser hos andre myndigheder – et første skridt mod at skabe bedre sammenhæng i indsatser.

En digital offentlig sektor stiller højere krav til selvhjælp. Det udfordrer nogle borgere i deres hverdag. Den offentlige sektor skal kunne favne de borgere, der finder digitalisering svært.

Staten, kommunerne og regionerne vil styrke indsatsen for at inkludere alle i det digitale samfund. Det indebærer, at de borgere, der ikke har mulighed for eller finder det vanskeligt at anvende de offentlige digitale løsninger, har adgang til hjælp, vejledning eller analoge alternativer. Et vigtigt element i det arbejde er, at borgere let, trygt og lovligt kan

lade støttepersoner og familiemedlemmer repræsentere sig i det digitale møde med den offentlige sektor. Det skal derfor være nemmere at afgive, administrere og anvende fuldmagter digitalt.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025 vil staten, kommunerne og regionerne samarbejde om en række konkrete initiativer, der skal fremme sammenhængen, brugervenligheden og den digitale inklusion i den offentlige service.

INITIATIVER

DIGITALISERING FOR ALLE

1

INKLUDERENDE OG SAMMENHÆNGENDE DIGITAL SERVICE

Den offentlige sektor i Danmark skal være tilgængelig for alle – også de, der finder det digitale vanskeligt. Det skal derfor sikres, at digitalt udfordrede borgere får den nødvendige hjælp, og at støttepersoner tilbydes den rette understøttelse. Samtidig skal samarbejdet om at udvikle nye løsninger og forbedre de eksisterende fortsættes, så løsningerne fremstår brugervenlige og i højere grad imødekommer behovene hos de borgere, der har svært ved at være digitalt selvhjulpne.

2

LET OG TRYK BRUG AF FULDMAGTER

Det skal være lettere at få hjælp af familie-medlemmer og andre støttepersoner i kontakten med det offentlige. Digitale fuldmagter skal derfor udvikles og udbredes i den offentlige sektor for at gøre det enkelt for borgere at afgive og modtage fuldmagter og at få et samlet overblik over afgivne fuldmagter på tværs af den offentlige sektor.

SAMMENHÆNG, GENNEMSIGTIGHED OG TILLID SOM GRUNDLAG FOR DEN OFFENTLIGE SERVICE

3

ET SAMLET OG PERSONALISERET OVERBLIK TIL BORGERE

Borgerens overblik over egne oplysninger og gøremål på tværs af den offentlige sektor skal gøres mere overskueligt og gennemsigtigt. Derfor videreudvikles siden 'Mit Overblik' på borger.dk. Det skal sikre målrettet information og vejledning tilpasset borgerens konkrete situation og samtidig bidrage til at gøre borgerne mere selvhjulpne og bedre klædt på til at indgå i dialog med offentlige myndigheder.

4

LET OG TRYK BRUG AF SAMTYKKE

Det skal være nemmere at forstå, hvilke data man deler med det offentlige. Der etableres derfor en digital infrastruktur for samtykker på tværs af den offentlige sektor, så borgerne ét samlet sted får mulighed for at give eller fjerne tilladelser til, hvordan myndighederne må bruge deres personlige data. Indsatsen skal bidrage til at fastholde tilliden til, at myndigheder behandler data ansvarligt og skabe en mere gennemsigtig og effektiv offentlig opgaveløsning.

5

FORBEDRET SERVICE VIA DIGITAL POST

Det skal være lettere at kommunikere og interagere med det offentlige. Der skal derfor skabes en mere brugervenlig og handlingsorienteret digital postkasse, der giver borgeren mulighed for at handle direkte på meddelelser fra det offentlige. Derudover skal det være nemmere og mere effektivt at sende og modtage digital post mellem myndigheder på tværs af den offentlige sektor.

6

BEDRE DIGITAL ADGANG FOR ALLE BØRNS VOKSENANSVARLIGE

Alle voksne, som varetager børns tarv, bør have let adgang til relevant digital information om barnet. Det gælder fx plejeforældre, bonusforældre eller bedsteforældre, som hjælper barnet i sin hverdag. Det skal derfor afsøges, hvordan der kan skabes bedre adgang til forskellige dele af barnets digitale oplysninger – fx det digitale sundhedskort – for barnets pårørende, så det bliver lettere at hjælpe til med lavpraktiske gøremål som at tage barnet til lægen eller bede lægen om at forny en recept.

7

DIGITALISERING AF KØREKORTOMRÅDET

Borgere skal opleve en lettere og hurtigere sagsbehandling, når de tager kørekort. Derfor skal den analoge sagsbehandling gøres digital ved hjælp af en samlet portal, der rummer alle led i sagsbehandlingen fra ansøgning til udstedelse af et kørekort. Som et første skridt skal en tværgående arbejdsgruppe udarbejde et forslag til en digital kørekort-løsning.

MERE SAMMENHÆNGENDE FORLØB OG STYRKET VIDENDELING PÅ SOCIALOMRÅDET

8

SAMMENHÆNGENDE FORLØB FOR UDSATTE BØRN OG UNGE

Der skal sikres mere sammenhængende og koordinerede forløb for udsatte børn og unge og deres familier, som har sager, der går på tværs af kommune, sundhedsvæsen og statslige myndigheder. Det kræver, at de involverede myndigheder og sektorer har bedre mulighed for at dele data mellem sig. Indsatsen skal afklare de juridiske og tekniske rammer for effektiv og ansvarlig datadeling og finde løsninger på udfordringer, som komplicerer datadelingen.

9

BEDRE KOMMUNIKATION OG VIDEN OM EFFEKTER PÅ DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE VIA NYT ADRESSE-INDEKS

For at få et bedre overblik over sociale tilbud skal alle institutioner på det specialiserede socialområde fremover kunne identificeres med et unikt nummer. I dag kendes de blot ved deres navn. Der gennemføres derfor en analyse om oprettelse af et nationalt adresseindeks, som skal styrke kommunikationen mellem myndigheder, reducere manuelle arbejdsgange og give et bedre overblik over alle de tilbud, der leverer sociale indsatser hver dag.

BEDRE ADGANG TIL SUNDHEDSDATA OG MERE BEHANDLING HJEMME

10

BEDRE ADGANG TIL SUNDHEDSDATA FOR BORGERE OG SUNDHEDS- PERSONALE

Det skal være lettere for borgere, pårørende og sundhedspersonale at tilgå og få overblik over sundhedsoplysninger. Der skal derfor skabes en samlet adgang til data på sundhedsområdet, som skal bidrage til øget sammenhæng, en bedre brugeroplevelse og bedre udnyttelse af sundhedspersonalets ressourcer. Som et led heri skal Sundhedsjournalen på sundhed.dk og MinSundhed-appen videreudvikles, og flere data skal vises for at sikre et mere brugervenligt og fuldendt overblik over sundhedsoplysninger på tværs af sundhedsvæsenet.

11

DIGITALE LØSNINGER TIL AT UNDERSTØTTE MERE BEHANDLING HJEMME

Der skal være lettere og mere fleksibel adgang til sundhedsvæsenet uafhængig af geografisk placering. Der igangsættes derfor en indsats med at styrke udbredelsen af kendte, velfungerende telemedicinske løsninger og teknologier som fx patient-rapporterende oplysninger, virtuelle konsultationer og telemedicinske løsninger til hjemmemonitorering, så borgerne kan tilbydes mere behandling af høj kvalitet i eller tæt på eget hjem.

12

IMPLEMENTERING AF EN NATIONAL GUIDE TIL SUNDHEDSAPPS

Sundhedsapps kan give borgere et værdifuldt supplement til patientbehandlingen og understøtte bedre sundhed. Derfor skal der implementeres en national guide til sundhedsapps.

13

DATA TIL KVALITETSUDVIKLING AF DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

For at styrke datakvaliteten i det nære sundhedsvæsen og understøtte arbejdet i sundhedsklyngerne, fortsættes arbejdet for at sikre bedre brug af data fra det nære sundhedsvæsen. Der skal etableres en fælleskommunal organisering, der skal sikre høj datakvalitet i den kommunale data samt kompetencer til at arbejde datadrevet i kommunerne.

14

DIGITAL ADGANG FOR FORÆLDRE TIL BØRNS SUNDHEDSOPLYSNINGER

Det skal være muligt for forældre at tilgå flere af deres børns sundhedsoplysninger digitalt. Derfor igangsættes et arbejde for at foretage de nødvendige afklaringer med henblik på at sikre det lovmæssige grundlag for den digitale adgang til oplysningerne.

15

STYRKE UDVIKLINGEN AF ET SAMLET PATIENTOVERBLIK

Den digitale løsning Et Samlet Patientoverblik skal give patienter og sundhedspersonale et samlet overblik over patientens behandlingsforløb. Der skal derfor implementeres løsninger for deling af stamkort og oplysninger om aftaler i Et Samlet Patientoverblik, ligesom løsningen skal udvides med oplysninger om planer, diagnoser, indsatser og mål.

16

OVERGANG TIL EN NY SYGDOMSKLASSIFIKATION I DANMARK

Som et førende land inden for digital sundhed skal Danmark leve op til de forpligtelser, som vi har over for det internationale samfund. Der skal derudfor udarbejdes en analyse af de forberedende aktiviteter inden implementeringen af WHO's nyeste version for internationale klassifikation af sygdomme, ICD-11, som skal give klinikere og patienter mere præcise diagnoser afspejlende nutidig sygdomsopfattelse.

17

MODERNISERING AF DIGITALE MEDDELELSER I SUNDHEDSVÆSENET

Digitale meddelelser i sundhedsvæsenet sikrer overdragelse af patientansvaret i forbindelse med sektorovergange, og er derfor en forudsætning for et nært og sammenhængende sundhedsvæsen. Der igangsættes derfor en modernisering af digitale meddelelser i sundhedsvæsenet, så de baseres på en moderne og tidssvarende teknologi.

VISION 2:

DIGITALISERING TIL AT AFHJÆLPE MANGLEN PÅ ARBEJDSKRAFT

Digitalisering og nye teknologier skal anvendes aktivt til at skabe en bedre og mere effektiv offentlig sektor, hvor medarbejdere bruger deres tid på kernevelfærd, og hvor innovative løsninger bringes i spil til gavn for både den enkelte og for fællesskabet.

Danmark står over for en akut mangel på arbejdskraft i både den offentlige og private sektor. Den demografiske udvikling med et stigende antal ældre og kronikere betyder, at Danmark har et presserende behov for medarbejdere, der kan varetage de borger-nære opgaver, som skaber tryk, nærhed og kvalitet i den fælles velfærd.

Manglen på arbejdskraft nødvendiggør en nytænkning af den offentlige opgaveløsning og service til borgere og virksomheder. Som et af verdens mest digitaliserede velfærdssamfund har Danmark et godt udgangspunkt for at anvende data og nye teknologier til at effektivisere og udvikle den offentlige service, så det bliver nemmere for medarbejderne og borgerne modtager en bedre service.

Staten, kommunerne og regionerne vil derfor samarbejde om, at nye teknologier bringes i spil på en innovativ og ansvarlig måde for at sikre, at alle borgere får den service, behand-

ling og hjælp, som de har behov for og krav på. Det kan for eksempel være ved at automatisere administrative opgaver, øge brugen af digitale møder med det offentlige og udbrede gode løsninger til hurtigere og mere præcis diagnosticering af sygdomme, der kan mindske administrationen og frigive mere tid til den enkelte borger.

Det bliver en stor forandringsopgave på tværs af den offentlige sektor i de kommende år, som kræver et stærkt samarbejde og en fælles forpligtelse. Det stiller krav til digitale kompetencer og nytænkning i myndigheder og hos medarbejderne. Det stiller også krav til et moderne juridisk grundlag, hvor juraen understøtter en ansvarlig anvendelse af ny teknologi, og hvor unødige juridiske barrierer ikke står i vejen for at kunne udbrede nye, gode løsninger i den offentlige service og i sundhedsvæsenet.

CASE

Talegenkendelse bidrager til hurtigere service i kommuner

Størstedelen af borgerne er digitale og kommunikerer digitalt med det offentlige, men nogle har vanskeligt ved at begå sig digitalt. I Roskilde og Aarhus Kommune arbejder man med at afprøve digital taleteknologi for at hjælpe borgere, der har nedsatte muligheder for at benytte digitale værktøjer. I Roskilde Kommune kan borgerne for eksempel med en telefonopringning tale med en såkaldt Voicebot, som automatisk kan bestille tid til pasfornyelse eller give vejledning om bestilling af MitID. Det aflaster medarbejderne i kommunens callcenter og giver borgerne mulighed for stemmestyret selvbetjening uden for kommunens normale åbningstid. I Aarhus Kommune hjælper et talegenkendelsesværktøj de kommunale medarbejdere med at finde den rigtige vejledning frem under telefonsamtaler med borgere. Løsningen hjælper med at nedbringe den gennemsnitlige behandlingstid. Det giver kortere ventetid og øget nærvær i samtalen med borgerne.

For at få fuld effekt af de nye digitale muligheder og høste gevinster ved de mange lokale initiativer er der brug for en fælles, strategisk retning for arbejdet. Staten, kommunerne og regionerne vil derfor samarbejde om en 10-årsplan for brug af nye teknologier i den offentlige sektor, der skal frigive mere tid til den borgernære velfærd og bidrage til at løse manglen på arbejdskraft i det offentlige.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025 vil staten, kommunerne og regionerne samarbejde om en ambitiøs indsats, som skal frigøre ressourcer på arbejdsmarkedet.

CASE

Kunstig intelligens bidrager til screening af brystkræft

I Region Hovedstaden har man gjort brug af kunstig intelligens til at analysere scanningsbilleder fra screening for brystkræft. De foreløbige resultater tyder på, at teknologien kan aflaste speciallæger for 30 procent af deres arbejde med at analysere billederne. Derudover kan man give patienter hurtigere svar på deres scanning. Det øger patienternes mulighed for at få en rettidig behandling, som kan have stor betydning for sygdommens forløb. Løsningen gavner dermed både det involverede sundhedspersonale og de mange patienter, der årligt screenes for brystkræft som led i det nationale brystkræftscreeningsprogram.

INITIATIVER

NY TEKNOLOGI SKAL SIKRE EN MERE EFFEKTIV OPGAVER- LØSNING

18

NYE TEKNOLOGISKE LØSNINGER TIL AT UNDERSTØTTE MANGLEN PÅ ARBEJDSKRAFT

Nye kendte teknologiske løsninger, som automatisering, kunstig intelligens og robotteknologi, implementeres i stadig større grad i den offentlige sektor, men der er et stort potentiale for at få endnu mere ud af disse teknologiske løsninger. Staten, kommunerne og regionerne er derfor enige om at igangsætte en 10-årsplan for ny teknologi og automatisering af den offentlige sektor, der skal bidrage til at afhjælpe den forventede mangel på arbejdskraft til blandt andet den borgernære velfærd.

VISION 3:

ET DIGITALT BIDRAG TIL DEN GRØNNE OMSTILLING

Digitalisering skal være en central drivkraft i den grønne omstilling af samfundet og bidrage til, at Danmark når sine klimamål.

Klimaforandringerne udgør en af vor tids største samfundsudfordringer. Danmark står ikke alene over for stigende temperaturer og vandstande, men også over for mere ekstremt vejr og forringet biodiversitet, miljø og natur. Udfordringer, som kræver samarbejde på tværs af den offentlige sektor.

Digitalisering rummer store potentialer for at mindske udledningen af drivhusgasser og sikre bedre tilpasning til et forandret klima. Data og nye teknologier skal derfor anvendes aktivt til at bekæmpe klimaudfordringerne. For eksempel skal teknologi hjælpe med at overvåge stigende energiforbrug, og data skal bidrage til bedre udnyttelse af vores knappe ressourcer.

Danmark er godt rustet til at gå forrest i den grønne omstilling. Der er sat ambitiøse klimamål på både lokalt og nationalt plan, innovationskraften er stærk, og mange grønne løsninger er allerede taget i brug landet over. Det udgangspunkt skal der bygges videre på. Staten, kommunerne

og regionerne vil derfor samarbejde om at accelerere brugen af digitale løsninger til at understøtte et grønt og bæredygtigt samfund.

Den offentlige sektor skal bidrage til Danmarks omstilling til en mere cirkulær økonomi, hvor materialer bringes i spil igen og igen frem for at blive smidt ud. Et vigtigt led i det arbejde er at skabe bedre overblik over data, så affald og overskydende materialer kan blive omdannet til ressourcer, der kan skabe værdi i samfundet på ny.

Det er afgørende for en effektiv grøn omstilling, at der findes opdateret viden om det offentliges klimaaftryk. Et bedre datagrundlag leverer vigtig information om, hvor vores grønne indsatser har størst værdi og kan dermed bidrage til en effektiv og proaktiv klimaindsats. Staten, kommunerne og regionerne vil derfor samarbejde om at sikre en ensartet opgørelse af klimaaftrykket i alle landets kommuner og regioner.

CASE

Kunstig intelligens anvendes til energioptimering i kommunerne

Energiforbruget i bygninger overstiger ofte det faktiske behov. Københavns Kommune igangsatte derfor i 2021 et projekt, der anvender kunstig intelligens til at analysere data fra blandt andet bygningssensorer og lokale vejrudsigter til at forudsige, hvor meget og hvornår offentlige bygninger skal varmes op. Ved at tage højde for den faktiske brug af bygningerne skal løsningen hjælpe med at effektivisere energistyringen og gøre energiforbruget mere fleksibelt, hvilket vil mindske både udledningen af drivhusgasser og kommunens udgifter til energiforbruget.

Øget digitalisering indebærer også negative klima- og miljøpåvirkninger fra de stigende mængder opbevarede data, som den offentlige sektor har et ansvar for at adressere. I samarbejde med erhvervslivet og forskningsverdenen vil staten, kommunerne og regionerne arbejde for grønnere opbevaring af offentlige data.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025 vil staten, kommunerne og regionerne samarbejde om en række konkrete initiativer, der skal understøtte den grønne omstilling af samfundet gennem styrket brug af data og ny teknologi.

INITIATIVER

MERE GENBRUG OG GEN-ANVENDELSE TIL GAVN FOR DEN GRØNNE OMSTILLING

19

DATADREVET OMSTILLING TIL EN CIRKULÆR ØKONOMI

For at nå Danmarks klimamål er det centralt at understøtte en cirkulær omstilling, der gør det muligt at bringe materialer og ressourcer i spil igen og igen. Der etableres derfor en cirkulær databank, der samler valide data om affald, råstoffer og materialer for at bane vejen for større genbrug og genanvendelse, nye grønne forretningsmodeller og mindske behovet for bortskaffelse og forbrænding af knappe ressourcer.

20

DIGITAL PLATFORM FOR BYGGEMATERIALER OG RÅSTOFFER

Der er behov for en særlig indsats for at styrke cirkulær økonomi og ressourceeffektivitet i bygge- og anlægssektoren, der tegner sig for en stor del af Danmarks samlede affaldsmængde. Som et første skridt afdækkes potentialerne i en samlet digital platform for genbrug, genanvendelse og nyttiggørelse af byggematerialer, råstoffer og jord, der skal gøre det nemmere at købe og sælge overskydende såvel som brugte materialer og ressourcer.

BEDRE KLIMAPLANER OG PRIORITERING AF INDSATSER TIL CO₂-REDUKTION

21

VIDEREUDVIKLING AF ENERGI- OG CO₂-REGNSKABET

Klimakrisen er i lige så høj grad lokal som national. Den grønne dagsorden skal derfor løftes i fællesskab på tværs af den offentlige sektor. For at understøtte samarbejde og sammenhæng på tværs af grønne indsatser skal kommuner og regioner benytte samme opgørelsesmetoder til at beregne deres CO₂-udledninger og energiforbrug.

Derfor videreudvikles Energi- og CO₂-regnskabet med henblik på at udbrede værktøjet på tværs af hele landet.

22

BEDRE BRUG AF FORSYNINGSDATA TIL ENERGIEFFEKTIVE BYGNINGER

Offentlige bygningers energiforbrug skal være mere effektivt og klimavenligt. Derfor igangsættes en indsats, der skal definere og prioritere relevante forsyningsdata for at understøtte anvendelsen af databaseret energiledelse i kommuner og regioner og dermed reducere CO₂-udledningen fra offentlige bygninger.

HÅNDTERING AF DIGITALISERINGENS NEGATIVE KLIMAKONSEKVENSER

23

GRØN DATABEHANDLING OG -OPBEVARING

Opbevaring og behandling af data påvirker Danmarks klimaaftryk negativt. Det kræver ganske enkelt store mængder energi at holde datacentre kørende. Det offentlige skal gå forrest i at begrænse digitaliseringens negative klima- og miljøpåvirkning. Der igangsættes derfor et fællesoffentligt samarbejde, som skal identificere og udbrede veje til øget energieffektivitet og bæredygtighed på området, blandt andet gennem EU's grønne indkøbskriterier og klimavenlig programmering i offentlige it-systemer.

VISION 4:

ET STÆRKT FUNDAMENT FOR DEN DIGITALE UDVIKLING

Den digitale udvikling af den offentlige sektor skal bygge på et solidt og sikkert fundament, der skaber trygge rammer for, at digitalisering kan understøtte en sammenhængende offentlig service, afhjælpe manglen på arbejdskraft og bidrage til den grønne omstilling af samfundet.

Danmark har i dag en solid digital infrastruktur, som fungerer på tværs af sektorer. Det er resultatet af årtiers samarbejde på tværs af staten, kommunerne og regionerne.

Hvis Danmark skal kunne gribe de digitale muligheder, skal der fortsat investeres i det digitale fundament. Det gælder ikke mindst på en række centrale områder, såsom data, cyber- og informationssikkerhed, digital arkitektur og standarder samt klare og tidsvarende juridiske rammer.

Data som motor for innovation på tværs af samfundet

Data er en nøgleressource i udviklingen af det danske samfund og er allerede i dag en dansk styrkeposition i kraft af mange års arbejde for at sikre data af høj kvalitet på tværs af stat, kommuner og regioner.

Fremover skal det sikres, at potentialerne i data kommer flest mulige til gavn og anvendes til at skabe innovative løsninger til samfundets udfordringer. Det kræver først og fremmest, at offentlige data stilles til rådighed for borgere, virksomheder, forskere og myndigheder på en sikker og etisk forsvarlig måde.

Staten, kommunerne og regionerne vil derfor arbejde for at sikre lettere adgang til flere offentlige data. Som et væsentligt første skridt skal der igangsættes et fællesoffentligt samarbejde om at udvikle et samlet overblik

over de mange offentlige data, som allerede er tilgængelige, men som i dag er svære at tilgå.

Styr på sikkerheden på tværs af den offentlige sektor

Den digitale udvikling rummer mange potentialer, men skaber også nye sårbarheder. Der er derfor behov for at udvikle den digitale infrastruktur og de digitale løsninger til at modstå cybertrusler. Det indebærer først og fremmest en kontinuerlig modernisering og styrkelse af det offentlige it-fundament internt i stat, kommuner og regioner, på samme måde som man løbende hver især fx vedligeholder veje og bygninger, efter de er blevet bygget. Offentlige medarbejdere skal samtidig have de rette kompetencer til at kunne tage de nødvendige forholdsregler i en tid med et konstant skiftende trusselsbillede.

Der er igangsat en lang række tiltag for at imødegå den stigende cybertrussel og staten, kommunerne og regionerne samarbejder allerede om at forankre indsatsen på tværs af den offentlige sektor gennem blandt andet medarbejder-bootcamps og kommunikationsindsatser. Dette samarbejde skal fortsættes for at ruste den offentlige sektor til at håndtere digitale trusler og understøtte en god sikkerhedsadfærd hos borgere og virksomheder.

A photograph of a group of people in a meeting. In the foreground, a man with glasses and a beard is looking at a tablet. He is gesturing with his right hand, palm facing forward. In the background, two other people are visible: a man in a light blue shirt and a woman with short hair, both looking towards the tablet. The setting appears to be a modern office or meeting room with large windows in the background.

CASE

Fællesoffentlige ISO-bootcamps øger videndeling om sikkerhed

Sikkerhedsstandarden ISO 27001 danner grundlaget for arbejdet med informations-sikkerhed på tværs af den offentlige sektor. Medarbejdere fra staten, kommuner og regioner, der til dagligt arbejder med informations-sikkerhed, får på ISO-bootcampene mulighed for at udvikle deres kompetencer og udveksle erfaringer i et fagligt netværk. Bootcamps tager udgangspunkt i relevante emner og områder, som fx ISO-modenheds-målinger har udpeget som udfordringer. Deltagerne på bootcampene udvikler eksempelvis deres kompetencer i at anvende en risikobaseret tilgang til informations-sikkerhed, at gennemføre en beredskabsøvelse og får anvendelige værktøjer, som de kan bruge i deres daglige arbejde.

Fælles arkitektur og standarder som grundlag for en mere sammenhængende offentlig sektor

Når borgere og virksomheder møder den digitale offentlige sektor skal det ikke alene være sikkert, men også nemt, effektivt og sammenhængende. En central forudsætning for sammenhængende service er fælles arkitektur, retningslinjer og standarder, der benyttes på tværs af hele den offentlige sektor.

Staten, kommunerne og regionerne vil samarbejde om bedre sammenhæng mellem offentlige it-systemer, så det er muligt at udveksle og anvende data på tværs af myndigheder og sektorer. Samarbejdet skal bidrage til, at den fortsatte digitalisering af den offentlige sektor sker med fokus på koordination og genanvendelse af data og arkitektur. Ligesom opførelsen af huse skal passe ind i en større byplan og bygges efter velafprøvede metoder, skal en digital løsning passe ind i en eksisterende infrastruktur og følge de principper og standarder, vi i fællesskab er blevet enige om.

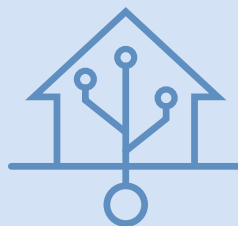
Styrket anvendelse af ny teknologi og data gennem et moderne juridisk grundlag

Det juridiske grundlag skal afspejle den digitale virkelighed og understøtte innovativ og ansvarlig udnyttelse af de teknologiske muligheder på områder, hvor teknologi kan gøre en positiv forskel. Digitalisering og nye teknologier såsom kunstig intelligens og cloudteknologi rummer fx store potentialer for at forbedre beslutningsgrundlaget i myndigheders sagsbehandling. En bredere anvendelse af datadrevne teknologier udfordres dog af uklarheder om de juridiske rammer. Det viser erfaringer fra kommuner og regioner med brug af nye teknologier, fx kunstig intelligens.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi styrkes samarbejdet om større klarhed over de juridiske rammer og aktuelle udfordringer for den videre digitale udvikling af den offentlige sektor. Der skal i den forbindelse identificeres mulige tekniske og organisatoriske set-ups for ibrugtagning af nye teknologier i overensstemmelse med lovgivningen. Det skal fremme udbredelsen af nye teknologier på en både effektiv og etisk forsvarlig måde, der værner om borgernes tillid og retssikkerhed.

Staten, kommunerne og regionerne vil også styrke indsatsen for at præge EU-lovgivningen, så rammerne for at anvende data og ny teknologi passer til en dansk kontekst, og så ny lovgivning kan udformes efter dansk forbillede.

INITIATIVER

DATA OG NY TEKNOLOGI SOM MOTOR FOR INNOVATION PÅ TVÆRS AF SAMFUNDET

24

EN FÆLLESOFFENTLIG INDSATS FOR BEDRE ADGANG TIL OFFENTLIGE DATA

Nemmere adgang til offentlige data for borgere, virksomheder, forskere og offentlige myndigheder skal styrke innovationen i samfundet. Som et første skridt vil staten, kommunerne og regionerne samarbejde om at udstille beskrivelser af allerede tilgængelige offentlige data på Datavejviseren. Derudover videreføres Open Data DK som platform for at sikre større synlighed og flere offentlige data, der ikke har et naturligt hjemsted på andre platforme.

25

STYRKET DANSK SPROGTEKNOLOGI

Sprogteknologi er én af de teknologier, der har størst potentiale for at gøre mange processer lettere og mere smidige – både for borgere og myndigheder. Der er dog behov for at hæve kvaliteten af dansk sprogteknologi for at følge med udviklingen. Der igangsættes derfor en indsats for at styrke dansk sprogteknologi, der blandt andet skal understøtte danske virksomheder i udvikling af kunstig intelligens på dansk og dermed bidrage til innovation og vækst målrettet det danske marked.

STYR PÅ SIKKERHEDEN MED EN ROBUST IT-INFRASTRUKTUR

26

STYRKET FORANKRING AF CYBER- OG INFORMATIONSSIKKERHED

Modenheden og opmærksomheden på cyber- og informationssikkerhed skal øges for borgere, virksomheder og myndigheder. Der iværksættes derfor aktiviteter, der skal styrke myndighedernes arbejde med cyber- og informationssikkerhed såvel som de offentlige ansattes kompetencer, samt vejlednings- og informationsindsatser om god sikkerhedsadfærd til borgere og virksomheder.

FÆLLES IT-ARKITEKTUR OG STANDARDER SKAL SIKRE SAMMENHÆNG OG EFFEKTIVITET

27

STÆRKT DIGITALT FUNDAMENT FOR DEN OFFENTLIGE SEKTOR

Gennem et stærkt fælles fundament for offentlige it-løsninger skal borgere og virksomheder sikres ens og sammenhængende digital service. Fælles arkitekturprincipper, retningslinjer og standarder skal bidrage til, at vores systemer hænger bedre sammen og nemmere kan vedligeholdes, videreudvikles og udskiftes efter behov. Derfor videreudvikles arbejdet med den Fællesoffentlige Digitale Arkitektur for at gøre det nemmere for myndighederne at anvende genbrugelige byggeblokke til digitalisering.

ANSVARLIG DIGITALISERING MED ET MODERNE JURIDISK GRUNDLAG

28

ET ANSVARLIGT GRUNDLAG FOR ANVENDELSE AF NY TEKNOLOGI

Forudsætningerne, for at Danmark lykkes med at anvende nye teknologier, som skaber værdi for borgere og myndigheder, er, at løsninger tages i brug på en sikker og ansvarlig måde, der værner om borgernes tillid. Derfor arbejdes der videre på at udbrede de gode erfaringer med anvendelsen af ny teknologi, sikre klare juridiske rammer og praksisnær vejledning til myndigheder, der tager nye teknologier i brug.

DIGITALISERING, DER LØFTER SAMFUNDET

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025

Juni 2022

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Digitaliseringsstyrelsen

Landgreven 4

1301 København K

Telefon: 33 92 80 00

www.digst.dk

Design BGRAPHIC

Foto Johnér og iStock

Tryk Stibo Complete

Oplag 500

ISBN 978-87-94088-41-1 (tryk)

ISBN 978-87-94088-42-8 (web)

Hent publikationen her:

www.fm.dk, www.kl.dk, www.regioner.dk

fm.dk

kl.dk

regioner.dk